

N 459 від 14.06.2001

**Про запровадження 12-бальної шкали оцінювання навчальних
досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у
професійно-технічних навчальних закладах**

На виконання Закону України "Про освіту" [1060-12], Закону України "Про професійно-технічну освіту" [103/98-ВР], рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 року для гуманізації професійно-технічної освіти та введення особистісно орієнтованого підходу до професійної підготовки учнів (слухачів) у системі професійно-технічної освіти, підвищення якості і об'єктивності оцінювання їхніх професійних знань, умінь, навичок, розвитку духовності, культури, технічного, технологічного, екологічного мислення, формування здатності до продуктивної співпраці в колективі НАКАЗУ Ю:

1. Затвердити Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти (додаються).

2. Міністерству освіти Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій запровадити протягом I півріччя 2001/2002 навчального року 12-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти.

3. Директорам обласних (міських) навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти розробити та здійснити заходи з надання методичної допомоги професійно-технічним навчальним закладам регіону щодо введення 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки.

4. Директорам професійно-технічних навчальних закладів відповідно до Положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.12.2000 року N 582 [0582290-00] і Типових критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти, за погодженням з обласним (міським) навчально-методичним центром професійно-технічної освіти запровадити в навчально-виробничому процесі критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з кожної навчальної дисципліни професійної підготовки до 01.11.2001 року.

5. Науково-методичному центру професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України (Судаков Є. М.) разом з Інститутом педагогіки і психології професійної освіти АПН України (Зязюн І. А., за згодою) забезпечити відповідне науково-методичне супроводження введення 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти з визначенням та врахуванням особливостей пріоритетних напрямів підготовки робітничих кадрів.

6. Центральному інституту післядипломної педагогічної освіти АПН України (Олійник В. В., за згодою) разом з Науково-методичним центром професійно-технічної освіти (Судаков Є. М.) розробити зміст курсового навчання та здійснити курсове підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань організаційно-методичного забезпечення переходу на 12-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти для таких категорій працівників: заступників начальників управлінь освіти і науки облдержадміністрацій, які здійснюють регіональне управління професійно-технічною освітою; керівників, їх заступників і методистів обласних (міських) навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти; директорів професійно-технічних навчальних закладів, їх заступників з навчально-виробничої, навчально-методичної роботи (навчальної роботи); методистів професійно-технічних навчальних закладів; резерву керівних кадрів.

7. Департаменту розвитку професійно-технічної освіти (Томашенко В. В.), Науково-методичному центру професійно-технічної освіти (Судаков Є. М.), юридичному відділу (Свириденко А. М.) внести пропозиції щодо змін і доповнень в чинні нормативно-правові акти а галузі професійно-технічної освіти для створення нормативно-правової бази переходу професійно-технічних навчальних закладів на 12-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки.

8. Департаменту економіки та соціального розвитку (Куліков П. М.) і департаменту розвитку професійно-технічної освіти (Томашенко В. В.) передбачити фінансування заходів, пов'язаних із введенням 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти.

9. Опублікувати цей наказ і Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти в Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України, газеті "Освіта України" та журналі "Професійно-технічна освіта".

10. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Огнев'юка В.О.

Міністр

В.Г.Кремень

**Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
(слухачів) з професійної підготовки у системі
професійно-технічної освіти**

Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти ґрунтуються на вимогах Закону України "Про освіту" [1060-12], Закону України "Про професійно-технічну освіту" [103/98-ВР], чинних нормативно-правових актів в галузі професійно-технічної освіти та кваліфікаційних характеристик професій працівників, а також на Загальних критеріях оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти [v0428290-00].

Професійна підготовка у системі професійно-технічної освіти - це формування в учнів (слухачів) прагнення і здатності до раціональної, продуктивної творчої діяльності з обраної професії в процесі здобуття ними професійних знань, умінь, навичок та розвитку духовності, культури, технічного, технологічного і екологічного мислення на відповідному ступені професійно-технічної освіти. Професійна підготовка учнів (слухачів) професійно-технічних навчальних закладів складається з професійно-теоретичної і професійно-практичної підготовки.

Професійно-теоретична підготовка передбачає оволодіння знаннями з двох напрямів: загальнотехнічного та спеціального. Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійно-теоретичної підготовки є загальнотехнічні, технологічні, спеціальні знання, здобуті в процесі вивчення відповідних навчальних дисциплін, та уміння і навички застосовувати ці знання при виконанні як типових, так і нестандартних завдань в межах навчальних програм.

Професійно-практична підготовка полягає в оволодінні учнями (слухачами) уміннями і навичками застосовувати здобуті професійні теоретичні знання (загальнотехнічні, технічні, спеціальні) у продуктивній діяльності за обраною професією. Професійно-практична підготовка учнів (слухачів) охоплює: виробниче навчання у навчально-виробничих майстернях, лабораторіях, на дільницях та полігонах професійно-технічного навчального закладу, де учні послідовно набувають первинних умінь і навичок виконання робіт; виробниче навчання безпосередньо на підприємствах, будівельних об'єктах, полях, фермах для закріплення здобутих професійних умінь і навичок та оволодіння сучасною технікою, механізмами, інструментами, технологією, опанування прогресивних форм організації праці, здобуття необхідних практичних навичок самостійного та якісного виконання робіт; виробничу практику з метою вдосконалення набутих знань, практичних умінь і навичок для досягнення встановленого рівня кваліфікації з відповідних професій, спеціальностей та спеціалізацій, забезпечення соціальної, психологічної і професійної адаптації в трудових колективах.

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійно-практичної підготовки є уміння застосовувати здобуті професійні знання для виконання навчально-виробничого або контрольного завдання. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів (слухачів) є: контролююча, навчальна, діагностико-коригуюча, стимулюючо-позитивна, виховна.

При визначенні навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійно-теоретичної підготовки аналізу підлягають: рівень самостійності учня (слухача) при здійсненні пізнавальної діяльності, відповідях та виконанні практичних завдань з допомогою, з частковою допомогою, з консультативною допомогою викладача, самостійно; рівень відтворення навчального матеріалу: рівень розпізнання, рівень запам'ятовування, без розуміння або з розумінням, в неповному обсязі (елементи, фрагменти, основні положення, основний навчальний матеріал), в повному обсязі, правильно або з помилками та неточностями тощо; характеристики якості знань: глибокі, узагальнені, системні, міцні, осмислені, гнучкі, дійові; характеристики відповіді учня: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність; рівень застосування знань, умінь і навичок для виконання практичних або контрольних завдань: усвідомлено або неусвідомлено, в неповному обсязі, повному обсязі, за типовим алгоритмом (послідовність дій), за самостійно розробленим алгоритмом, правильно або з помилками та неточностями; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, систематизувати, порівнювати, узагальнювати, класифікувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки тощо; рівень застосування довідкової, технічної, конструкторсько-технологічної документації в навчальній діяльності; характер помилок та здатність їх виправляти; самостійність оцінних суджень.

При визначенні навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійно-практичної підготовки аналізу підлягають: рівень професійних знань, необхідних для виконання даної роботи; рівень володіння прийомами та технологічними операціями, необхідний для виконання даної роботи; рівень самостійності учня (слухача) у процесі організації роботи та виконання навчально-виробничого або контрольного завдання: з допомогою, з консультативною допомогою майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора), самостійно; характер виконання навчально-виробничого або контрольного завдання (за типовим або самостійно складеним алгоритмом; в типовій, в ускладненій або нестандартній ситуації); обсяг і правильність виконання навчально-виробничого або контрольного

завдання; уміння користуватися різними видами технічної та конструкторсько-технологічної документації та розробляти її види; уміння застосовувати прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи; відповідність результату роботи вимогам кваліфікаційної характеристики з обраною професії відповідного ступеня професійно-технічної освіти на даний період навчання; рівень виконання діючих якісних і кількісних показників (норми виробітку, норми часу тощо); уміння дотримуватись нормативів витрат матеріалів та інших ресурсів в процесі виконання роботи; характер помилок та здатність їх виправити; рівень опанування основами професійної культури та здатності до продуктивної і творчої співпраці в колективі; уміння організувати робоче місце; рівень дотримання правил безпеки праці.

Ці орієнтири покладені в основу виокремлення чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів (слухачів): початкового, середнього, достатнього, високого.

Дані типові критерії оцінювання навчальних досягнень за 12-бальною шкалою можуть бути використані при контролі (поточний, проміжний, вихідний) знань, умінь, навичок та кваліфікаційної атестації учнів (слухачів) професійно-технічних навчальних закладів відповідно до законодавства України про професійно-технічну освіту.

I рівень - початковий

Професійно-теоретична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи (фрагменти) навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі частини (елементи, фрагменти) практичних завдань (лабораторні, лабораторно-практичні, контрольні, підсумкові роботи тощо). При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.

Професійно-практична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора) відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи (фрагменти) навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат виконаної роботи не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики з відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти та діючим якісним і кількісним (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) показникам на даний період навчання.

**Б
али**

**Критерії оцінювання
навчальних досягнень**

1 Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.

**Б
али**

**Критерії оцінювання
навчальних досягнень**

1 Учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання відтворює на рівні розпізнання окремі елементи професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З постійною допомогою майстра виробничого навчання виконує лише елементи навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат виконаної роботи повністю не відповідає діючим якісним і кількісним показникам. Потребує постійної допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.

<p>2 Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі фрагменти практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.</p>	<p>2 Учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З постійною допомогою майстра виробничого навчання виконує фрагменти навчально виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок в організації робочого місця, плануванні виробничих дій, в прийомах праці та технологічних операціях. Результат роботи істотно не відповідає діючим якісним і кількісним показникам. Потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.</p>
<p>3 Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.</p>	<p>3 Учень (слухач) безсистемно на рівні розпізнання відтворює окремі компоненти професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З допомогою майстра виробничого навчання планує виробничі дії та виконує частину навчально-виробничого або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається значної кількості помилок в організації робочого місця, в прийомах праці та технологічних операціях, які самостійно виправити не може. Результат роботи не відповідає діючим якісним і кількісним показникам нижчого кваліфікаційного рівня. Потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.</p>

II рівень - середній

Професійно-теоретична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача. Недостатньо обгрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Неусвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.

Професійно-практична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. З частковою допомогою майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора) організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання з використанням технічної і припускається помилок, які конструкторсько-технологічної документації. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно

виправити не може. Результат виконаної роботи відповідає рівню кваліфікації на ступінь нижчому обумовленого кваліфікаційною характеристикою відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти та діючим якісним і кількісним показникам (норми виробітку, часу, витрат матеріалу тощо) на даний період навчання.

Ба ли	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Ба ли	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4	<p>Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання з допомогою викладача. Має значні труднощі при аналізі та порівнянні. Недостатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може.</p>	4	<p>Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює окремі компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи. Не може пояснити зміст технологічного процесу та прийомів самоконтролю і методів контролю за якістю. З частковою допомогою майстра виробничого навчання організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання з використанням технічної та конструкторсько-технологічної документації. При виконанні роботи припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може. Результат роботи відповідає мінімальним діючим якісним і кількісним показникам. В окремих випадках потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці.</p>
5	<p>Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює основи положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання з частковою допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Недостатньо усвідомлено користується технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.</p>	5	<p>Учень (слухач) з допомогою майстра виробничого навчання відтворює на рівні розпізнання окремі знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. З частковою допомогою майстра виробничого навчання організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання з використанням технічної конструкторсько-технологічної документації. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю та самоконтролю за виконанням технологічного процесу. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат роботи відповідає низькому рівню діючих якісних та кількісних показників. В окремих випадках потребує допомоги і контролю в дотриманні правил безпеки праці. В окремих випадках</p>

6 Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З окремими помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструкторсько-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які може частково виправити.

6 Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює значну кількість компонентів професійних знань, необхідних для виконання даної роботи. З консультативною допомогою майстра виробничого навчання організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання з застосуванням технічної та конструкторсько-технологічної документації. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю та самоконтролю за виконанням технологічного процесу. При виконанні роботи припускається помилок, які частково може виправити з допомогою майстра виробничого навчання. Результат виконаної роботи відповідає низькому рівню діючих якісних та кількісних показників. В окремих випадках потребує консультативної допомоги в організації робочого місця та дотриманні правил безпеки праці.

III рівень - достатній

Професійно-теоретична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь учня (слухача) в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). Можлива консультативна допомога викладача. Достатньо усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.

Професійно-практична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Самостійно організовує робоче місце, планує виробничі дії та в цілому правильно виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом в межах встановлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Може розробляти окремі її види з консультацією майстра виробничого навчання (наставника виробничої практики, інструктора). Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які може виправити. Результат виконаної роботи відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти або діючим якісним і кількісним показникам (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) на даний період навчання. Дотримується правил безпеки праці.

**Ба
ли**

**Критерії оцінювання
навчальних досягнень**

**Ба
ли**

**Критерії оцінювання
навчальних досягнень**

7

Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює суть основних положень навчального матеріалу та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, але містить неточності і недостатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з консультативною допомогою викладача. Користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.

7

Учень (слухач) з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з незначним відхиленням від встановлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Потребує консультації майстра виробничого навчання. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним і кількісним показникам запланованого рівня кваліфікації. Дотримується правил безпеки праці.

8

Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію, встановлює її зв'язок з обраною професією та робить висновки. Відповідь у цілому правильна, логічна та достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.

8

Учень (слухач) з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Самостійно організовує робоче місце, планує та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) в межах встановлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією, що надається. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які може виправити. Результат роботи відповідає якісним і кількісним показникам, що передбачені запланованим рівнем кваліфікації. Дотримується норм витрат матеріалів (ресурсів) та правил безпеки праці.

9

Учень (слухач) володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як у типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію, встановлює зв'язок з обраною професією та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо

9

Учень (слухач) володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Самостійно, в цілому правильно організовує робоче місце, планує та виконує навчально-виробниче або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) у межах встановлених норм часу.

обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується додатковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.

Усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. Може розробляти окремі її види. Правильно застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які виправляє. Результат роботи відповідає якісним і кількісним показникам, що передбачені запланованим кваліфікаційним рівнем. Дотримується норм витрат матеріалів енергоресурсів та безпеки праці.

IV рівень - високий

Б али	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Б али	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0	1 Учень (слухач) уміє усвідомлено засвоювати нову інформацію в обсязі, що передбачений програмою. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу та здатний їх правильно використовувати для виконання практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки з незначною консультацією викладача. Вміє самостійно користуватися джерелами інформації. Учень (слухач) самостійно й правильно застосовує довідкову інформацію, технічну та конструкторсько-технологічну документацію. Практичні завдання виконує в цілому правильно в повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і в дещо змінених умовах. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.	0	1 Учень (слухач) володіє професійними знаннями в обсязі, що передбачений навчальною програмою, та самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та встановлених норм часу. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє розробляти окремі її види. Дотримується нормативів витрат матеріалів і інших ресурсів. Виявляє елементи професійної культури та прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. В процесі роботи може припускати окремих неточностей, які самостійно виправляє. Результат виконаної роботи в цілому відповідає діючим заданим якісним і кількісним показникам. Раціонально організовує робоче місце та дотримується правил безпеки праці.
1	1 Учень (слухач) володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань.	1	1 Учень (слухач) володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та

Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна і містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу. Вміє самостійно знаходити й користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено застосовує всі види довідкової інформації, технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно складати окремі її види. Практичні завдання виконує правильно, у повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

2 1 Учень (слухач) володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено використовує всі види довідкової, технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

встановлених норм часу. Самостійно, в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого або контрольного завдання. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалу та інших ресурсів. Правильно й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опанував основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. В процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним і кількісним показникам. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил безпеки праці.

2 1 Учень (слухач) володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання конкретної роботи в межах навчальної програми. Повністю виконує або перевиконує норми часу. Самостійно, в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання у повній відповідності до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації. Вміє самостійно розробляти її види та обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого (контрольного) завдання. Знаходить шляхи зменшення витрат матеріалів та інших ресурсів, що не впливають на якість. Впевнено й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опанував основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним і кількісним показникам або може

бути ще кращим. Забезпечує високий рівень організації праці і робочого місця, зразкового дотримання правил безпеки праці.

Професійно-теоретична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки. Учень (слухач) правильно й усвідомлено застосовує всі види технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно розробляти окремі її види. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно складеним планом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

Професійно-практична підготовка

Характеристика рівня: учень (слухач) володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми та встановлених норм часу. Самостійно, в повному обсязі виконує навчально-виробниче або контрольне завдання відповідно до вимог технічної та конструкторсько-технологічної документації, яка передбачена навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання навчально-виробничого (контрольного) завдання. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалів та інших ресурсів. Правильно і усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опанував основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. В процесі роботи може припускатися неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає рівню кваліфікації, який обумовлений кваліфікаційною характеристикою з відповідної професії певного ступеня професійно-технічної освіти та діючими якісними і кількісними показниками (норми виробітку, часу, витрат матеріалів тощо) або може відповідати вищому кваліфікаційному рівню, ніж запланований. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил безпеки праці.